

**ความต้องการรูปแบบและลักษณะเนื้อหา
สื่อกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ
ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**

**THE NEEDS IN ACTIVITY PATTERN
AND CONTENT FOR COMMUNICATION
TO CREATE ASEAN COMMUNITY
KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING
OF NAKHON SI THAMMARAT
RAJABHAT UNIVERSITY STUDENTS**

เมธาวี แก้วสนิท*

Methawee Kaeosanit*

* อาจารย์ หลักสูตรนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

* Lecturer, Communication Arts Department, Faculty of Management Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

* Email: keaosanit@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสำรวจการรับรู้รูปแบบและลักษณะเนื้อหาสื่อกิจกรรม และแสวงหารูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจประชาคมอาเซียนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา โดยใช้การสนทนากลุ่มผู้นำนักศึกษา 5 คณะ คณะละ 3 - 5 คน จากการวิจัยพบว่า นักศึกษารับรู้ประชาคมอาเซียนผ่านสื่อป้ายประชาสัมพันธ์และนิตยสาร สำหรับสื่อกิจกรรมประกอบด้วย การอบรม เสวนา และการเรียนการสอนในรายวิชา เนื้อหาที่นักศึกษารับรู้โดยส่วนใหญ่เป็นข้อมูลทั่วไป เช่น การกล่าวคำทักทาย การใช้ภาษา การแต่งกาย อาหาร เป็นต้น อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมในรูปแบบสื่อกิจกรรมยังไม่เพียงพอ ไม่น่าสนใจ และไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น รูปแบบสื่อกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการมีความแตกต่างกันในแต่ละคณะ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความต้องการเชิญวิทยากรจากประเทศเพื่อนบ้านหรือเดินทางไปร่วมกิจกรรมในประเทศเพื่อนบ้าน คณะวิทยาการจัดการต้องการจัดค่ายอาสาที่สอดแทรกความรู้อาเซียนและการใช้ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมวันอาเซียน การจัดกิจกรรม Walk Rally เรียนรู้นอกห้องเรียน การจัดทำบทเรียนสำเร็จรูป E - learning คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต้องการจัดแข่งขันการจัดนิทรรศการและการแข่งขันการใช้ภาษาอาเซียน ส่วนคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต้องการสื่อการเรียนการสอนในรายวิชาอาเซียนศึกษาหรือสอดแทรกความรู้ด้านประชาคมอาเซียนในรายวิชาอื่นๆ

คำสำคัญ: สื่อกิจกรรม รูปแบบสื่อ ลักษณะเนื้อหา ประชาคมอาเซียน และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Abstract

This research is conducted to determine the activity pattern and content and to discover the activity pattern and content creating ASEAN Community knowledge and understanding the students' need. The researcher uses focus group of student leaders from five faculties, three - five people from each faculty. The findings showed that student leaders perceive ASEAN Community activity pattern through public relations sign and exhibition. In case of activity, it consists of training seminar and lesson. The content that the students perceive is general information such as greetings, languages, national costumes, foods, etc. However, the activities are limited, insufficient, uninteresting and discontinuous pattern. The students have different needs in activity on the faculty: For Faculty of Humanities and Social Sciences, experts from neighboring countries are required or sending student leaders to visit neighboring countries, Faculty of Management Sciences wants to organize ASEAN languages camp or English Camp. Faculty of Education wants to organize ASEAN Day, walk rally outside classroom activity and creates E - learning class. Faculty of Science and Technology wants to arrange a competition in organizing an exhibition and how to use ASEAN language. While Faculty of Industrial Technology focus on developing media for students' learning in ASEAN related subject and other subjects for students to use.

Keywords: Activity, Media Pattern, Media Content, ASEAN Community, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

บทนำ

ตลอดช่วงระยะเวลากว่า 40 ปีที่ผ่านมา สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนได้มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ และไทยก็มีบทบาทสำคัญในการผลักดันความร่วมมือของอาเซียนให้มีความคืบหน้ามาโดยตลอด โดยเมื่อเริ่มก่อตั้งเมื่อปี 2510 และเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการมาตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2558 เพื่อสร้างความร่วมมือในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม หรือที่เรียกว่า 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ในขณะนี้ทุกหน่วยงานของประเทศไทยกำลังตื่นตัว ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนแก่คนในองค์กรของตน เช่นเดียวกับในระดับประเทศที่องค์กรภาครัฐ พยายามเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องอาเซียนเพื่อหล่อหลอมให้พลเมืองไทยได้รู้จัก เข้าใจ และเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริง

“อาเซียน” จึงเป็นเรื่องที่คนไทยจะต้องศึกษาเรียนรู้และติดตามให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว ก็ย่อมเกิดเสรีด้านเคลื่อนย้ายแรงงาน รวมไปถึงความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างประเทศด้านต่างๆ ซึ่งทุกคนต่างก็ต้องปรับตัว พร้อมรับมือและยอมรับข้อตกลงต่างๆ ของประชาคมอาเซียน

ดังนั้น ในฐานะพลเมืองของประชาคมอาเซียน คนไทยทุกคนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ผลประโยชน์อันจะได้รับจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน ซึ่งประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งประชาคมดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียน นักศึกษาในร่วมมหาวิทยาลัยนั้น ต้องติดตามข่าวสารผ่านทางสื่อมวลชนหรือช่องทางสื่อต่างๆ เพื่อรับทราบข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน เนื่องจากพวกเขาจะต้องมีส่วนในการเป็นกำลังผลักดันให้ “ประชาคมอาเซียน” เกิดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งและส่งผลประโยชน์ต่อพลเมืองอาเซียนโดยเท่าเทียมกันต่อไปในอนาคต

อย่างไรก็ตาม จากการประชุมเสวนาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ เรื่องการเตรียมความพร้อมบัณฑิตสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (2554, น.46-47) สะท้อนประเด็นที่น่าเป็นห่วงเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านอาเซียนของนักศึกษาไทยซึ่งยังตระหนักในเรื่องนี้น้อยมากและขาดการเตรียมการที่ดี

อรุณ ขยันหา (2557, น.41-42) เห็นสอดคล้องว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ ยังขาดความเข้าใจ โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาที่กำลังจะก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงาน จึงเป็นเรื่องน่าเป็นห่วง เพราะการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ผลที่จะเกิดขึ้นตามมา คือ การเปิดเสรีการค้า บริการ การศึกษาที่มีการขยายตัว การศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกว้างขวางขึ้น การเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ กำลังคน นักศึกษา และบุคลากรศึกษา มีความสะดวกขึ้นด้วย

การปรับตัวด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งที่นักศึกษานั้นหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น นักศึกษาต้องมีความสนใจและตระหนักถึงผลที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการรวมตัวของประเทศต่างๆ สู่ประชาคมอาเซียนในส่วนของข้อดีและข้อเสียอย่างเข้าใจ การเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียน ซึ่งสังคมยุคใหม่จะสะท้อนความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเรียนรู้ของนักศึกษายุคใหม่ จำเป็นต้องปรับทั้งกระบวนการเรียนรู้ ปรับทัศนคติที่จะต้องตระหนักถึงความเป็นชาติ การปรับกระบวนการเรียนรู้ยุคใหม่ควรเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย อย่างคนรู้เท่าทันสถานการณ์ การสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ต่างวัฒนธรรมได้ และเรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้านทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน พร้อมกันกับสร้างโอกาสเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ต้องเพิ่มทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้มากขึ้นให้สามารถสื่อสารได้เป็นอย่างดี (อรุณ ขยันหา, 2557, น.41 - 42)

จากประเด็นปัญหาเหล่านี้ “สถาบันการศึกษา” เป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญในการกระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษา เกิดความตระหนักในความสำคัญของการรวมตัวของประชาคมอาเซียน ตลอดจนให้ความรู้สร้างความเข้าใจ และพฤติกรรมในการฝึกทักษะต่างๆ ที่จะหล่อหลอมให้นักเรียน นักศึกษามีความพร้อม

กับสภาพการณ์ที่จะเปลี่ยนไปจากการรวมตัวของกลุ่มประชากรอาเซียน โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา อย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยที่มีพันธกิจในการจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษา ให้พร้อมก้าวสู่โลกการทำงานจริง การจะให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจกับการปรับเปลี่ยนของสังคมที่จะต้องรองรับการเกิดขึ้นของประชาคมอาเซียนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการก้าวไปทำงานของนักศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจจึงมีความสำคัญและต้องจัดแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จที่ชัดเจน การจัดกิจกรรมเพื่อสื่อสารหรือสื่อกิจกรรมจึงต้องมีการวางแผนจากความต้องการของนักศึกษาด้วยประการหนึ่ง

คำถามนำวิจัย

- 1) รูปแบบและลักษณะเนื้อหาสื่อกิจกรรมที่นักศึกษารับรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแก่นักศึกษามีรูปแบบ/ลักษณะเนื้อหาใดบ้าง
- 2) รูปแบบและลักษณะเนื้อหาสื่อกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจประชาคมอาเซียนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามีรูปแบบ/ลักษณะเนื้อหาใดบ้าง

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อสำรวจการรับรู้รูปแบบและลักษณะเนื้อหาสื่อกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษา
- 2) เพื่อแสวงหารูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจประชาคมอาเซียนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาประเด็นของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในประเด็นรูปแบบของการสื่อสาร (Channel) และเนื้อหาของ การสื่อสาร (Message) ในรูปแบบกิจกรรมหรือโครงการที่สื่อสารจากหน่วยงานในมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในทุกแง่มุมที่ถูกต้องแก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นและความต้องการจากกลุ่มผู้ร่นักศึกษาผู้ให้ข้อมูลจาก 5 คณะ (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม) คณะละ 3 - 5 คน

นิยามศัพท์

สื่อกิจกรรม หมายถึง โครงการ กิจกรรมที่มีการลงมือปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมจากกลุ่มเป้าหมาย จัดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อประชาสัมพันธ์ ธรรมรงค์ ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ การลงมือปฏิบัติ ตามวัตถุประสงค์ที่จัดกิจกรรมครั้งนั้นๆ ในที่นี้ หมายถึง สื่อกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนที่หน่วยงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชจัดขึ้น

รูปแบบสื่อกิจกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมในรูปแบบหรือในลักษณะต่างๆ อาทิ การจัด การประชุม การสัมมนา การเสวนา การจัดนิทรรศการ การอบรม การประกวด ฯลฯ ที่มีผลต่อการรับรู้หรือ เกิดความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับเรื่องราวประชาคมอาเซียน

เนื้อหาสื่อกิจกรรม หมายถึง ข้อมูล สาร สาระ เนื้อหาที่เป็นรายละเอียดในการจัดกิจกรรม แต่ละครั้ง ว่าในสื่อกิจกรรมเรื่องอาเซียนนั้น มีรายละเอียดกิจกรรมที่มุ่งนำเสนอแก่นักศึกษาในลักษณะใด อย่งไร

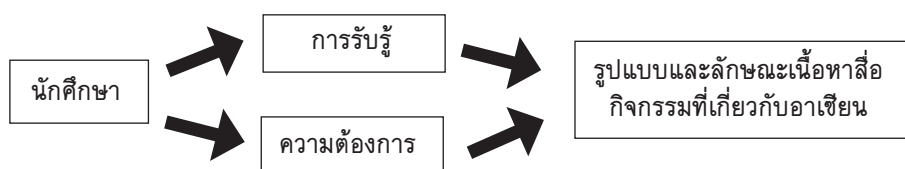
ความรู้ความเข้าใจอาเซียน หมายถึง การรับรู้ ความรู้ ความคิด ความรู้สึกที่แสดงถึงความสนใจ การเฝ้าหาข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นประชาคมอาเซียน ทั้งในเชิงภาพกว้างและภาพลึก

ความต้องการรูปแบบกิจกรรม หมายถึง ความอยากได้ ความประสงค์ ลักษณะกิจกรรมที่จะได้รับ และมีผลต่อการเพิ่มเติมความรู้ ข้อมูล สาระผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพื่อตอบสนองสิ่งที่ยังขาด หรือเพิ่มเติมให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยนำแนวคิดประชาคมอาเซียน โดยเจาะประเด็นบทบาทของสถาบันการศึกษากับอาเซียน ซึ่งพบว่าการดำเนินการให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ควรผ่านการดำเนินกิจกรรมและโครงการอย่างหลากหลายและต่อเนื่องเพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนไทยให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในการเป็นพลเมืองอาเซียนร่วมกันกับประเทศสมาชิกต่างๆ ในภูมิภาค นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้แบบจำลองการสื่อสารของ Berlo ได้แก่ ผู้ส่งสาร เนื้อหาสาร ช่องทาง และผู้รับสาร เพื่อเป็นกรอบการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ต่อมา คือ แนวคิดกระบวนการเลือกรับสาร (Selection Process) ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน คือ การเลือกเปิดรับสาร การเลือกให้ความสนใจ การเลือกรับรู้ การเลือกตีความ และการเลือกจดจำ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมากรอบการวิเคราะห์การรับรู้ของนักศึกษาตลอดจนความต้องการการรับรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนผ่านสื่อกิจกรรมของมหาวิทยาลัย โดยมีแนวคิดสื่อกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ทฤษฎีความต้องการที่มีผลต่อพฤติกรรม รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบในการดำเนินการวิจัยในภาพรวม

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดดังข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการศึกษากลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ และความต้องการรูปแบบและลักษณะเนื้อหาสื่อกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และตัวอย่างคือ กลุ่มผู้นำนักศึกษา สโมสรนักศึกษา 5 คณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช (คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และคณะวิทยาการจัดการ) โดยคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงผู้นำนักศึกษาของแต่ละคณะเป็นผู้ให้ข้อมูล (Purposive Sampling) คณะละ 3 - 5 คน รวม 22 คน

การออกแบบเครื่องมือวิจัย และตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มและนำเครื่องมือวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อสารมวลชน ด้านการศึกษา และด้านอาเซียน ด้านละ 1 คน รวม 3 คนพิจารณาเครื่องมือการวิจัยก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ได้นำมาจำแนกในรูปแบบตารางตามประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) เพื่อหาความสอดคล้องและความแตกต่างของเนื้อหา

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

นักศึกษาผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็นไว้ในประเด็นความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน การรับรู้เรื่องราวข่าวสารของประชาคมอาเซียน และความต้องการรูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจประชาคมอาเซียนจำแนกตามคณะ ได้ผลดังต่อไปนี้

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาต่อการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน

นักศึกษาผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 คนมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ประชาคมอาเซียนมีความสำคัญต่อตัวนักศึกษาในระดับมาก เพราะประชาคมอาเซียนช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของคนไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ถ้าเปิดประชาคมอาเซียนทุกๆ ด้าน จะเกิดการพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีมากยิ่งขึ้น โดยร่วมกันให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การเกิดประชาคมอาเซียนมาจากการรวมตัวของคนกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อที่จะดำเนินการค้าขายเสรี และมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกันไม่ว่าจะเป็น ไทย กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ บรูไน มาเลเซีย ประเทศที่มาอยู่ร่วมกันนั้นนับว่าเป็นกัลยาณมิตร

การรับรู้เรื่องราวข่าวสารของประชาคมอาเซียน

นักศึกษาผู้ให้ข้อมูลจาก 3 ใน 5 คนได้รับความรู้ประชาคมอาเซียนจากสื่อออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊ก นอกจากนี้ รับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง

ในขณะที่ในรั้วมหาวิทยาลัย นักศึกษาทั้ง 5 คนให้ข้อมูลว่า ยังไม่ค่อยเป็นรูปแบบที่ชัดเจนสักเท่าไรนัก ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น อบรม เสวนา เป็นต้น ซึ่งในการจัดเสวนาต่างๆ ยังไม่เหมาะสมเพราะผู้บริหารและคณาจารย์ยังไม่ค่อยจะเข้าใจอย่างเจาะลึกเกี่ยวกับข้อมูลของประชาคมอาเซียน จึงทำให้กลุ่มนักศึกษาไม่สามารถรับข้อมูลได้อย่างเต็มที่ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ยังมีน้อยมาก

ด้วยเหตุผลข้างต้น นักศึกษาทั้ง 5 คน จึงคิดว่าตนมีความรู้ด้านประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง ซึ่งหากว่ามีการประชาสัมพันธ์ทั่วถึง จะทำให้ทุกคนเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากสื่อมวลชนที่มีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาแทรก ทำให้การให้ความสำคัญกับอาเซียนลดน้อยลงหรือบางคนอาจลืมเลือนไป

ความต้องการรูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจประชาคมอาเซียน

มหาวิทยาลัยควรเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิจากประเทศเพื่อนบ้านมาแลกเปลี่ยน เพื่อที่จะเสวนาอย่างจริงจัง หรือควรเดินทางไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เวียดนาม ลาว กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย โดยเฉพาะประเทศมาเลเซียจะเป็นประเทศที่อยู่ติดกับภาคใต้เรามากที่สุด ควรที่จะดึงเขาเข้ามาเพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ สร้างความเข้าใจร่วมกัน

มหาวิทยาลัยควรที่จะปลูกฝังนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยให้เข้าใจและมีความรู้ โดยจัดนิทรรศการความรู้ ทุกอาคาร และควรมีข่าวประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในเวลากลางวัน ซึ่งนักศึกษาจะรับประทานอาหารเช้าในโรงอาหาร โดยควรที่จะจัดเสียงตามสายช่วงเวลา 11 นาฬิกา ในประเด็นเกี่ยวกับความรู้อาเซียน อาหารอาเซียน วัฒนธรรมอาเซียน และความโดดเด่นของแต่ละประเทศ เพราะอย่างน้อยถึงแม้นักศึกษาไม่ได้อ่าน แต่ก็ได้รับฟังความรู้เกี่ยวกับอาเซียน

คณะวิทยาการจัดการ

ความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาต่อการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน

นักศึกษาทั้ง 5 คนเห็นว่า การรวมตัวกันกลุ่มประชาคมอาเซียนมีบทบาทความสำคัญกับตัวเองในระดับปานกลางเนื่องจากอาเซียนเพิ่งเปิดตัวอย่างเป็นทางการในปีที่ผ่านมา การเปิดประชาคมอาเซียนเป็นการเปิดตลาดแรงงาน ถ้าไม่ให้ความสนใจหรือใส่ใจ ก็จะตามประเทศเพื่อนบ้านไม่ทัน เพราะว่าเมื่อเปิดประชาคมอาเซียนแล้ว ต้องแข่งขันกันถึง 10 ประเทศ

สำหรับที่มาและลักษณะการรวมกลุ่ม นักศึกษาส่วนใหญ่ 3 ใน 5 คนมีความเข้าใจพอสมควรว่ามีการเริ่มขึ้นในปี 2558 ที่ผ่านมานี้ เป็นการสร้างตลาดแรงงาน แต่รับรู้ข้อมูลและเข้าใจเพียงบางส่วนว่า มีประเทศใดบ้าง จุดมุ่งหมายในการเปิดประชาคมอาเซียนคืออะไร ถือได้ว่ารับรู้และเข้าใจในระดับปานกลาง ยังไม่มากเท่าที่ควร

การรับรู้เรื่องราวข่าวสารของประชาคมอาเซียน

ได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนทางโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง สื่อออนไลน์ ส่วนใหญ่จะเป็นการแนะนำเกี่ยวกับประเทศ โดยจะได้รับความรู้ทางเครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่าทางสื่ออื่นๆ

นอกจากนี้ ยังได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจากงานวิชาการ หรืองานนิทรรศการต่างๆ เป็นต้น โดยทางมหาวิทยาลัยได้จัดนิทรรศการและมีการเปิดวิชาเรียน ซึ่งได้ให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านภาษา วัฒนธรรม การรวมตัวของประเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ทางมหาวิทยาลัยมอบให้แก่แก่นักศึกษานั้น นักศึกษา 3 ใน 5 คนมีความคิดเห็นว่ามันเพียงพอ ควรเพิ่มเติมและเสริมความรู้ให้มากกว่านี้ เพราะต่อไปจะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกๆ คน

ความต้องการรูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจประชาคมอาเซียน

กลุ่มนักศึกษาต้องการให้มีการจัดค่ายอาสาที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษถือได้ว่าเป็นภาษากลางในการสื่อสารของประชาคมอาเซียน ส่วนการจัดกิจกรรมของพี่ๆ นักศึกษาก็ควรจะต้องแทรกไปกับการรับน้องตามฐานต่างๆ ในกิจกรรมรับน้องด้วย

คณะครุศาสตร์

ความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาต่อการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน

นักศึกษาผู้ให้ข้อมูลทั้ง 4 คนคิดว่า ประชาคมอาเซียนมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เนื่องจากประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งตัวนักศึกษาเองก็ได้เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศชาติ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การสื่อสาร รวมถึงการปรับตัวด้านต่างๆ ของการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนบ้านในกลุ่มสมาชิกอาเซียน อีกทั้งการเป็นประชาคมอาเซียนจะส่งผลต่อการแข่งขันทางด้านการงานในอนาคตอีกด้วย

นักศึกษา 3 ใน 4 คนเข้าใจว่า อาเซียนก็คือลักษณะของการรวมกลุ่มกันของประเทศทั้ง 10 ประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อร่วมมือกันทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนในเรื่องของศิลปวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนาความเป็นอยู่ของคนในสังคมให้ดีขึ้น

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยมีค่อนข้างน้อย

การรับรู้เรื่องราวข่าวสารของประชาคมอาเซียน

นักศึกษาทั้ง 4 คน ให้ข้อมูลว่าได้รับความรู้และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจากสื่อโทรทัศน์ช่องต่างๆ และจากเครือข่ายสังคมออนไลน์

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่ที่กลุ่มนักศึกษาได้รับจากมหาวิทยาลัยก็จะอยู่ในรูปแบบของการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวิชาการ รวมถึงนิทรรศการต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยได้จัดขึ้น นอกจากนี้ กลุ่มนักศึกษายังได้รับความรู้เกี่ยวกับอาเซียนเนื่องจากทางมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีวิชาเรียนในรายวิชาอาเซียนศึกษาอีกด้วย

โดยส่วนใหญ่แล้วข้อมูลและเนื้อหาที่ได้รับเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนจากทางมหาวิทยาลัย เป็นข้อมูลทั่วไปของการท้าทายของแต่ละประเทศ ภาษาประจำชาติ การแต่งกายประจำชาติ อาหารประจำชาติ ธงประจำชาติ ศิลปะและวัฒนธรรมของแต่ละชาติ รวมถึงสถานที่ตั้งและภูมิประเทศของประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน เป็นต้น

สำหรับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มนักศึกษาที่มีเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เพราะกลุ่มนักศึกษาคิดว่าประเทศไทยขาดความต่อเนื่องในการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และรวมถึงสถาบันการศึกษาที่ยังขาดในเรื่องของการเน้นย้ำและส่งเสริมการทำกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียน

ความต้องการรูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจประชาคมอาเซียน

กลุ่มนักศึกษาต้องการให้มีการจัดทำป้ายบอกทางโดยใช้ภาษาอังกฤษ เสนอแนะให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของวันอาเซียนโดยการจัดกิจกรรม ซึ่งจะตรงกับวันที่ 8 สิงหาคมของทุกปี นอกจากนี้ยังต้องการให้จัดการเรียนการสอนวิชาอาเซียนเป็นวิชาบังคับ อยากให้มีการจัดกิจกรรม Walk Rally กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน และต้องการให้สร้างบทเรียนสำเร็จรูป E-learning

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาต่อการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน

กลุ่มนักศึกษาผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 คนมีความรู้ในระดับปานกลาง คือ มีความรู้ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไปในความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษา คิดว่า การเปิดประชาคมอาเซียนส่งผลให้สมาชิกหรือประชากรในประชาคมอาเซียนสามารถเรียนรู้ประเทศต่างๆ ได้ และมีการเปิดเสรีทางการค้า

การรับรู้เรื่องราวข่าวสารของประชาคมอาเซียน

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สามารถรับรู้ได้หลายช่องทาง ส่วนมากจะรับรู้ทางอินเทอร์เน็ตและก็สามารถรับรู้ได้ในห้องเรียนโดยที่อาจารย์ผู้สอนนำข่าวสารมาบอกเล่าในประเทศต่างๆ ในอาเซียนเขากำลังทำอะไร นอกจากนี้ การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการให้นักศึกษาทราบถึงประชาคมอาเซียน เช่น การจัดป้ายประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมของอาเซียน การจัดนิทรรศการที่บอกถึงอาชีพที่ต้องการของประชาคมอาเซียนและค่าเงินของแต่ละประเทศในประชาคมอาเซียน ข้อมูลการแต่งกายและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียน กิจกรรมการให้ความรู้ในสถาบันวิทยาศาสตร์ อย่างไรก็ตามกลุ่มนักศึกษาผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 คนคิดว่ายังมีระดับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาเซียนไม่เพียงพอ

ความต้องการรูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจประชาคมอาเซียน

กลุ่มนักศึกษาผู้ให้ข้อมูลต้องการให้ทางมหาวิทยาลัยแบ่งให้แต่ละคณะจัดนิทรรศการอาเซียนแข่งขันกันเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจว่าแต่ละคณะมีความเกี่ยวข้องกันอย่างไรกับประชาคมอาเซียน และการแข่งขันการใช้ภาษาของอาเซียน

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาต่อการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน

กลุ่มนักศึกษาผู้ให้ข้อมูล 5 คนเห็นพ้องกันว่า การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนมีความสำคัญเป็นอย่างมากในเรื่องการทำงานหลังจบการศึกษา อีกทั้งด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวและอีกมากมาย เพราะเป็นการรวมกลุ่มของ 10 ประเทศเพื่อนบ้านได้รวมตัวกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การดูแลความมั่นคง และการต่อต้านสารเสพติด

นอกจากนี้ การใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่ว่าจะใช้เพื่อการเรียนการสอน การประกอบอาชีพการงาน

การรับรู้เรื่องราวข่าวสารของประชาคมอาเซียน

กลุ่มนักศึกษาทั้ง 5 คน รับรู้ข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ เพราะปัจจุบันสื่อออนไลน์สามารถเข้าถึงได้ทุกคน นอกจากนี้ ยังรับรู้จากป้ายประกาศต่างๆ ทั้งภายในมหาวิทยาลัย ภายนอกมหาวิทยาลัย หรือป้ายกิจกรรมอาเซียนต่างๆ

นอกจากนี้ ยังรับรู้จากสื่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในรายวิชาทางโทรทัศน์ และวิทยุกระจายเสียง

เนื้อหาที่ได้รับรู้ คือ ประชาคมอาเซียนเกิดการรวมตัวกันของ 10 ประเทศ เกิดการช่วยเหลือกันและกันทั้งทางเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคง

อย่างไรก็ตาม จากความคิดเห็นของนักศึกษาทั้ง 5 คน เห็นว่า การนำเสนอข่าวสารอาเซียนในมหาวิทยาลัยยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในการเรียนการสอน นักศึกษายังไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร

ความต้องการรูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจประชาคมอาเซียน

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มนักศึกษา 2 คนจาก 5 คน ต้องการสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเกี่ยวกับการเรียนรู้อาเซียนที่สามารถทำให้นักศึกษาสนใจมากขึ้น

งานวิจัยดังกล่าว มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ข้อ ได้แก่ เพื่อสำรวจการรับรู้รูปแบบและลักษณะเนื้อหาสื่อกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช และการแสวงหารูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยดังประเด็นต่อไปนี้

รูปแบบและลักษณะเนื้อหาสื่อกิจกรรมในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

จากความคิดเห็นของตัวแทนนักศึกษาทั้ง 5 คน พบว่า กลุ่มนักศึกษาส่วนใหญ่ 3 คน ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นว่าการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนมีความสำคัญมาก เพราะนักศึกษาเมื่อจบไปจะเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชาติ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและการสื่อสาร มีผลกระทบต่อการทำงาน ควรให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนและการใช้ภาษา และในระดับมหภาค ประชาคมอาเซียนจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจคนไทยและยกระดับการพัฒนาประเทศ

ในขณะที่คณะวิทยาการจัดการ เห็นว่ามีความสำคัญระดับหนึ่ง เพราะยังเพิ่งถือเป็นช่วงเริ่มต้นของการรวมกลุ่มอย่างเป็นทางการ เช่นเดียวกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เห็นว่าการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนมีความสำคัญระดับปานกลาง

ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับรู้เรื่องราวข่าวสารของประชาคมอาเซียน สำหรับสื่อภายนอก กลุ่มนักศึกษาจะได้รับรู้คล้ายคลึงกัน ได้แก่ สื่อสังคมออนไลน์ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง ซึ่งนักศึกษาได้รับรู้ รับชม รับฟังในชีวิตประจำวัน และมีส่วนในการหล่อหลอม สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของประชาคมอาเซียน อย่างไรก็ตาม กลุ่มนักศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เห็นว่า ด้วยสภาวะความไม่สงบทางการเมือง ทำให้สื่อมวลชนหันไปนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการเมืองมากกว่าการให้ข้อมูลด้านอาเซียน จึงทำให้การเผยแพร่ข้อมูลด้านอาเซียนหยุดชะงักหรือไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา

สื่อภายในมหาวิทยาลัยที่กลุ่มนักศึกษารับรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ ป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ สำหรับสื่อกิจกรรม จะประกอบด้วย การอบรม เสวนา การเรียนการสอนในรายวิชา ซึ่งมหาวิทยาลัยมีรายวิชาอาเซียนศึกษาอยู่แล้ว

เนื้อหาที่กลุ่มนักศึกษารับรู้ โดยส่วนใหญ่เป็นข้อมูลทั่วไป เช่น การกล่าวคำทักทาย การใช้ภาษา การแต่งกาย อาหาร เป็นต้น และการจัดกิจกรรมในรูปแบบสื่อกิจกรรมยังมีปรากฏน้อย นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์แสดงความคิดเห็นว่า ผู้บริหาร และคณาจารย์ไม่มีความรู้เพียงพอที่จะถ่ายทอดแก่นักศึกษา

ในภาพรวมกลุ่มนักศึกษามีความคิดเห็นว่า การรับรู้เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจอาเซียนยังไม่เพียงพอ (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) และไม่ต่อเนื่อง ขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมกิจกรรมที่เข้าถึงนักศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง (คณะครุศาสตร์) และจากการบูรณาการกับรายวิชาการเรียนการสอน นักศึกษายังให้ความสนใจน้อย (คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม)

ความต้องการรูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมความรู้ความเข้าใจประชาคมอาเซียน

ในด้านรูปแบบ ตัวแทนนักศึกษาแต่ละคณะให้ข้อมูลแตกต่างกัน ดังนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการให้มหาวิทยาลัยเชิญวิทยากรจากประเทศเพื่อนบ้านมาร่วมกิจกรรม หรือเดินทางไปร่วมกิจกรรมในประเทศเพื่อนบ้าน คณะวิทยาการจัดการ ต้องการจัดค่ายอาสาที่สอดคล้องกับความรู้อาเซียนและการใช้ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมวันอาเซียน ซึ่งตรงกับวันที่ 8 สิงหาคมของทุกปี การจัดกิจกรรม Walk Rally เรียนรู้นอกห้องเรียน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต้องการจัดแข่งขันการจัดนิทรรศการและการแข่งขันการใช้ภาษาอาเซียน นอกจากนี้ ตัวแทนนักศึกษาจากคณะครุศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเห็นพ้องกันว่า ควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรายวิชาอาเซียนศึกษา หรือรายวิชาอื่นๆ ให้นักศึกษาสามารถใช้งานได้ เช่น การเรียนการสอนนอกสถานที่ และการจัดทำบทเรียนสำเร็จรูป E - learning

สำหรับสื่ออื่นๆ ตัวแทนนักศึกษาเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรเน้นการจัดนิทรรศการ การจัดทำสื่อให้ความรู้อาเซียนทางเสียงตามสาย การจัดป้ายบอกทางเป็นภาษาอังกฤษ

กลุ่มนักศึกษาล้วนใหญ่ต้องการรับรู้เนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียนที่มีความสำคัญและทันสมัย และเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียนที่เกี่ยวกับอาชีพของตนเมื่อจบการศึกษา หรือทักษะทางภาษาเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้าน

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวแทนนักศึกษาจากแต่ละคณะเห็นว่า กิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนของมหาวิทยาลัย ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ทั้งในแง่ปริมาณ (ความต่อเนื่อง ความถี่) และคุณภาพ (รูปแบบและเนื้อหากิจกรรม) จึงต้องการให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสอดคล้องกับที่ สุมัธยา กิจงาม (ม.ป.ป) เห็นว่าสื่อกิจกรรมหรือโครงการที่ดีจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการ หรือแก้ปัญหาของหน่วยงานได้

นอกจากนี้ กลุ่มนักศึกษาในแต่ละคณะมีลักษณะการรับรู้รูปแบบและเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและความต้องการแตกต่างกันไปตามกระบวนการรับรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การเลือกเปิดรับสาร การเลือกให้ความสนใจ การเลือกรับรู้ การเลือกตีความ และการเลือกจดจำ ดังที่ พงษ์ วิเศษสังข์ (2551, น.18-19) เสนอแนะไว้

การเลือกเปิดรับสาร (Selective Exposure) กลุ่มนักศึกษาเปิดรับข้อมูลด้านอาเซียนทั้งจากสื่อภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ นิทรรศการ และสื่อกิจกรรม และสื่อภายนอก ได้แก่ สื่อสังคมออนไลน์ สื่อโทรทัศน์ และสื่อวิทยุกระจายเสียง

การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) กลุ่มนักศึกษาให้ความสนใจกับสื่อที่ตรงกับความต้องการของตนเอง หรือจากที่ตนเองพบเห็นหรือประสบมา โดยได้สะท้อนให้เห็นรูปแบบและเนื้อหากิจกรรมที่ตนเองสนใจ เช่น การอบรม สัมมนา ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่เห็นกิจกรรมของคณาจารย์ในคณะที่มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรกับประเทศเพื่อนบ้าน กิจกรรมวันอาเซียน และ Walk Rally การบูรณาการในการเรียนการสอน บทเรียนสำเร็จรูป ของคณะครุศาสตร์ซึ่งเน้นไปทางด้านส่งเสริมความรู้อาเซียนในลักษณะบูรณาการในการเรียนการสอนค่ายภาษาของคณะวิทยาการจัดการ ที่นักศึกษามีความจำเป็นต้องใช้ภาษาในวิชาชีพที่เกี่ยวกับธุรกิจและการสื่อสาร และกิจกรรมประกวดนิทรรศการและการแข่งขันภาษาอาเซียน ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งนักศึกษาจัดกิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์ทุกปี ทำให้ส่งผลต่อความต้องการจัดกิจกรรมในลักษณะใกล้เคียงกัน เป็นต้น

การเลือกรับรู้ (Selective Perception) กลุ่มนักศึกษาเลือกสื่อที่จะรับรู้เรื่องราวของอาเซียน โดยแบ่งเป็นสื่อภายในมหาวิทยาลัยที่พบเห็นโดยทั่วไป และสื่อภายนอก ซึ่งเป็นสื่อมวลชนกระแสหลักในชีวิตประจำวัน แต่โดยส่วนใหญ่ กลุ่มนักศึกษาคือจะเลือกรับรู้ประชาคมอาเซียนผ่านสื่อออนไลน์ ประเภทสื่อสังคมออนไลน์เนื่องจากเข้าถึงได้ง่าย

การเลือกตีความ (Selective Interpretation) กลุ่มนักศึกษาเลือกตีความจากการได้เปิดรับความสนใจ และการรับรู้ ส่งผลให้กลุ่มนักศึกษาจาก 3 คณะ เห็นว่า การรวมกลุ่มของประชาคมอาเซียนมีความสำคัญมากต่อสังคมปัจจุบัน และอีก 2 คณะ เห็นว่า มีความสำคัญปานกลาง อย่างไรก็ตาม กลุ่มนักศึกษาทั้งหมดเห็นว่าความรู้ความเข้าใจจากสื่อกิจกรรมของมหาวิทยาลัยยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของพวกเขา

การเลือกจดจำ (Selective Retention) กลุ่มนักศึกษาเลือกจดจำรูปแบบและเนื้อหาการส่งเสริมความรู้อาเซียนจากความพบเห็น ประสบการณ์ และความเคยชิน และส่งผลต่อความต้องการรูปแบบและเนื้อหาที่เกี่ยวกับประเด็นอาเซียน

จากผลการวิจัย จึงสรุปได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของประชาคมอาเซียนในระดับมาก แต่การรับรู้และความเข้าใจยังไม่เพียงพอ ซึ่งแสดงถึงการเตรียมความพร้อมที่ยังไม่เพียงพอสอดคล้องกับการศึกษาของอัจฉรา หล่อตระกูล (2557) ศึกษาการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และพบว่า ระดับความพร้อมของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน ดังนั้น จึงควรมีการสอดแทรกการให้ความรู้โดยรวมเรื่องประชาคมอาเซียนในรายวิชาที่เปิดสอน และเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งแก่นักศึกษา ควรมีการให้ความรู้ในด้านภาษา และรินทร์หทัย กิตติธรรมา (2558) ศึกษาการสำรวจความตระหนักของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพอรู้เรื่องเกี่ยวกับการเปิดเสรีทางการศึกษาอาเซียน แต่นักศึกษายังขาดความกระตือรือร้นและตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเสรีทางการศึกษา

สถาบันการศึกษาอย่างมหาวิทยาลัยจึงควรมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์รูปแบบและเนื้อหาสื่อกิจกรรมซึ่งเป็นสื่อที่มีข้อดีคือ เน้นการกระทำ (Action) และสามารถสร้างการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้แก่นักศึกษา ให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมากขึ้น และตรงกับความต้องการของนักศึกษามากที่สุด

ข้อเสนอแนะต่อองค์กร

จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษายังได้รับความรู้จากสื่อกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในระดับน้อย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช หรือสถาบันการศึกษาอื่นๆ ควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของนักศึกษา เพื่อให้ทราบรูปแบบและเนื้อหาที่นักศึกษาต้องการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งตรงกับความต้องการของนักศึกษามากที่สุด และคุ้มค่ากับงบประมาณและต้นทุนเวลาที่เสียไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยดังกล่าวควรมีการดำเนินการวิจัยเชิงผสมผสาน ทั้งการใช้แบบสอบถามสอบถามนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่มกลุ่มอาจารย์ผู้จัดสื่อกิจกรรมให้นักศึกษา เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรม หรือโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปี 2558

บรรณานุกรม

- กระทรวงการต่างประเทศ. (ม.ป.ป.). *อาเซียน*. สืบค้น 26 มิถุนายน 2558, จาก <http://www.mfa.go.th>
- เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้. (2554). *การประชุมเสวนาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ เรื่อง การเตรียมความพร้อมบัณฑิตสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. ศูนย์ประชุมนานาชาติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ 29 กันยายน 2554.
- (2555). *งานเวทีคุณภาพกิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาภาคใต้ หัวข้อ แนวปฏิบัติที่ดีโครงการ/กิจกรรมการเตรียมความพร้อมนิสิตนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 6 กุมภาพันธ์ 2555.
- ณัฐวุฒิ สมยาโรน และอัจฉรา ศรีพันธุ์กุลยุทธ์. (2557). การสื่อสารเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาของเล่นพื้นบ้านของกลุ่มคนเฒ่าคนแก่ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. *วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร*, 9(2).
- มณฑิรา ตาเมือง. (2555). *ภาษา สังคม และวัฒนธรรม จุดร่วม จุดต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). พิษณุโลก: การพิมพ์ต่อทอม.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2554). *การวางแผนและการประเมินผลการสื่อสารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รินทร์หทัย กิตติธรรมาวุธ. (2558). การสำรวจความตระหนักของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. *รมยสาร*, 13(1).
- ลักษณา สตะเวทิน. (2554). งานประชาสัมพันธ์กับการสร้างชื่อเสียงขององค์กร. *Executive Journal*. สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2558, จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_mar_11/pdf/aw27.pdf
- ลำไย บุตรน้ำเพชร. (2557). การศึกษาการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(1).
- สุคนธ์ ลินธพานนท์ และจินตนา วีระเกียรติสุนทร. (2556). *การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่...สู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิควรรณคดี.
- สุมัยยา กิจงาม. (ม.ป.ป.). *เทคนิคการเขียนโครงการ*. สืบค้น 15 สิงหาคม 2558, จาก plan.rmuti.ac.th/newplan/docopen.../เทคนิคการเขียนโครงการ.docx
- อรุณ ชัยนทา. (2557). ความเป็นประชาคมอาเซียนกับการอุดมศึกษาของไทย. *วารสารร่วมฤกษ์ มหาวิทยาลัยเกริก*, 32(3).
- อัจฉรา หล่อตระกูล. (2557). การเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(1).